

Vi har dog rig lejlighed til nærmere at drøfte spørgsmålet om, hvorvidt der er behov for en regel om fratagelse af forældremyndighed, under behandlingen af forslaget til lov om forældremyndighed og samvær.

Det må i den forbindelse overvejes, om en mulighed for at fratage forældremyndigheden i givet fald kun skal gælde, hvis andre – f.eks. pårørende – ønsker at overtage ansvaret for barnet, eller om der også skal være mulighed for at fratage forældremyndigheden i tilfælde, hvor ingen andre end forældrene viser interesse for at være indehaver af forældremyndigheden over barnet.

Også muligheden for, at forældrene efterfølgende – hvis det efter de nu foreliggende forhold findes forsvarligt – kan få forældremyndigheden tilbage, må overvejes. Det vil også være naturligt at overveje, om sager af denne art bør afgøres af domstolene eller af andre myndigheder med mulighed for domstolsprøvelse, og i hvilket omfang og hvorledes man eventuelt skal inddrage børnesagkyndige ved sådan en afgørelse.

Endelig må der tages stilling til, om adgangen til samvær samtidig skal fratages, eller om dette skal bero på en konkret vurdering.

Men som sagt er jeg indstillet på at drøfte alle disse spørgsmål under behandlingen af lovforslaget om forældremyndighed og samvær.

Spm. nr. S 1067

Til statsministeren (1/3 95) af:

Ivar Hansen (V):

»Vil statsministeren oplyse, hvilke retssikkerhedsmæssige betænkeligheder en ekspertundersøgelse som foreslået af dr.jur. Frederik Harhoff er behæftet med, jf. omtale i Det Fri Aktuelt den 25.–26. februar 1995, og hvilke retssikkerhedsmæssige fortrin en undersøgelse som foreslået af regeringen indebærer?«

Begrundelse

Der henvises til statsministerens udtalelser i Det Fri Aktuelt mandag den 27. februar 1995.

Svar (8/3 95)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen): Lektor, dr.jur. Frederik Harhoff har ifølge oplysninger i dagspressen fremsat forslag om, at den færøske banksag undersøges af et særligt undersøgelsesorgan, der etableres ved lov.

Frederik Harhoffs forslag må formentlig forstås på den måde, at organet med hensyn til sagsoplysningen skal have samme beføjelser som en kommissionsdomstol/undersøgelsesret, herunder bl.a. adgang til at afhøre personer under vidneansvar og kræve dokumenter udleveret.

Organet skal ikke ledes af en dommer, men i stedet af en anden jurist, f.eks. en advokat. I organet skal yderligere deltage sagkyndige meddommere.

De retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved en dommerundersøgelse kan kort gengives således:

- En undersøgelsesret/kommissionsdomstol har ikke og kan ikke have dømmende myndighed, jf. grundlovens § 61, 2. pkt., og retsplejelovens §§ 21 og 21a. På grund af den autoritet, der er forbundet med dommeres virksomhed, vil undersøgelsesrettens/kommissionsdomstolens faktiske og retlige vurdering imidlertid ofte blive lagt til grund for det videre forløb i sagen.
- De involverede parter har ikke sædvanlig partsstilling under sagen, hverken i relation til eventuelle civilretlige krav eller til strafferetlige/disciplinære forhold. Dette indebærer bl.a., at der ikke nedlægges nogen konkret påstand med nærmere begrundelse (stævning/anklageskrift), som de involverede personer kan forholde sig til, og at der ikke er adgang til sædvanlig bevisførelse og procedureindlæg for parterne.

Den foreslåede undersøgelsesform vil fjerne den betænkelighed, der knytter sig til dommerautoriteten.

Der vil imidlertid være mindst de samme retssikkerhedsmæssige svagheder knyttet til en sådan undersøgelsesform som til en dommerledet undersøgelse.

De involverede myndigheder, virksomheder og personer vil heller ikke her have sædvanlig partsstilling. Dette vil i særlig grad være betænkeligt i en sag som den foreliggende, hvor et af de centrale temaer er, om der kan gøres et økonomisk krav gældende mod en privat virksomhed.